

סיפורי צדיקים

גליון 375
שנה ח' תשע"ט

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תודה למשפחת קלייטן על האישיור לשריתמש בתמונה

סיפורי חז"ל

מלומד בנסים

פעם אחת גזרה מלכות גזרה על ישראל שלא ישמרו את השבת ושלא ימולו את בניהם. הלך ר' ראובן בן אסטרובלי והסתפר כמותם והלך וישב עמם, אמר להם מי שיש לו אויב יעני או יעשיר? אמרו לו יעני, אמר להם אם כן לא יעשו מלאכה בשבת כדי שיהיו עניים. אמרו יפה אמרת ובטלו את הגזרה. חזר ואמר להם מי שיש לו אויב יכחיש או יבריא? אמרו יכחיש. אמר להם, אם כן ימולו בניהם לשמונה ימים כדי שיכחישו, אמרו יפה אמרת ובטלו את הגזרה. אחר כך הכירו בו שהוא יהודי והחזירו את הגזרה. אמרו רבותינו מי ילך ויבטל את הגזרה? ילך רבי שמעון בר יוחאי שהוא מלומד בנסים. הלך ר' שמעון, בדרך יצא לקראתו שד אחד, אמר ר' שמעון שפחה של בית אבא הגר המצרית נודמן לה מלאך שלוש פעמים, אני אפילו לא פעם אחת, יבוא הנס מכל מקום. קדם השד ונכנס בביתו של הקיסר ונשתגעה. כשהגיע ר' שמעון לבית הקיסר צוה על השד לצאת, יצא השד והלך. אמר הקיסר לר' שמעון, שאל כל מה שאתה רוצה. נכנס ר' שמעון לבית גנזיו של הקיסר, ומצא את האגרת שכתובה בה אותה גזרה. נטלה וקרעה, באותה שעה נתבטלה הגזרה.

(לפי מעילה י"ז)

פרשת השבוע

נכבד להעניק ליהודי, ושוב חזר לקרוא בקוויטעל ונאנח שנית אנחה השוברת גופו של אדם, נאנח ושלף פעם נוספת מארנקו סכום חשוב לתתו לנצרך. ניסה הלה להשתמש, וכי באתי לשם כך? שאל בעינים דומעות ונכלמות. אולם הרבי תלה בו עינים מתחננות והפציר בו, כתוב בתורה "נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו" פירוש, תן לו וחזור ותן לו עד שלא יכאב יותר לבך על מצבו, ומה אעשה כי כואב לבי מאד עליך? רק אחרי שהסכים האיש לקחת עזרה מידו הטובה שקטה רוחו של הרבי והוטב לו.

בפרשת ראה אנו מצפים תמיד לבשורות טובות
מסופר: כשהגיע הרה"ק רבי מנדלי מויטבסק זיע"א לארץ ישראל, עמדו בפרשת ראה והיה אומר על כך: כשבאתי אל הבעש"ט הקדדוש זיע"א היה בפרשת ראה, וכן בבואי אל המגיד הקדוש ממעוריש זיע"א היה זה בפרשת ראה, ועכשיו באתי לארץ ישראל בפרשת ראה. בפרשת ראה אנו מצפים תמיד לבשורות טובות.

מהחל חרמש בקמה (ט"ז - ט') פעם התלוננו חסידים לפני הרה"ק הרבי המהר"ש מליובאוויטש זיע"א, שהמשיפע שלהם נוהג בהם ביד קשה. כשנכנס המשפיע לרבי ליחידות, אמר לו: בתורה נאמר "מהחל חרמש בקמה" צריך לשבור את הקמה - הגאווה והישות על ידי חרמש - תעניות וסיגופים, אך נאמר "וחרמש לא תניף על קמת רעך" (דברים כ"ג-כ"ה) סיגופים הם עבור עצמך אך לא כשמדובר ברעך.

נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו
(ט"ו - י')

בצוק העתים כשהרבה יהודים ירדו מנכסיהם והגיעו עד פת לחם, השכיל הרה"ק רבי מרדכי דב מהורונסטייפל זיע"א אל דלים ותמך בהם בסתר בצורה מחוכמת מאד, לפעמים השקיע מאמצים רבים לשכנע את הנצרך איסטניס, שנרתע מלהזדקק לעזרת הזולת כי ייטיב ויגמול חסד עמו כשיקח ממנו. ומעשה ביורד ששפך מרי שיחו בקוויטעל שהגיש לפניו, ורבי מרדכי דוב נאנח למקרא הדברים, נאנח והוציא מארנקו סכום

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים 7:42 ת"א: 7:45 ר"ת: 8:19

פרשת ראה-ראש חודש אלול

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:30 ת"א: 6:46

את החסד הגדול הזה, מצא מישהו שיאמר קדיש ויתפלל לעילוי נשמתו, אע"פ שאין בידי שום דרך לגמול על הטובה הנצחית הזאת.

ודאי, השיב הרב ממחר להרגיע את היהודי הנפחד, אך אני בטוח שאין לך שום סיבה לחשוש, ודאי מלאת את המוטל עליך במצבך, חכמינו זיכרונם לברכה כבר אמרו שאפילו ריקנים שבישראל מלאים מצוות כרימון, ספר לי כמה מעשים טובים שעשית בימי חייך? אבל רבי, אין בידי דבר אני הולך בידיים ריקות, מעשים טובים לא ילוו אותי לעולם האמת. בכל זאת, אני בטוח שעשית משהו מיוחד בבקשה נסה להיזכר, ספר לי איזו מצווה גדולה ומיוחדת קיימת. געציל עצם את עיניו ושתק, רק נשימתו הכבדה נשמעה בחלל החדר. כעבור דקות מספר פקח את עיניו ואמר נזכרתי במשהו, שיקרא אולי מעשה טוב, אך אני לא חושב שהוא מיוחד כל כך, לולא בקשת הרבי לספר, לא הייתי חושב שהוא ראוי לציון בכלל.

בכל אופן המעשה אירע לפני שנים רבות, בוקר אחד הייתי בדרכי לבית המטבחים המרוחק מרחק מה מן העיר, בקלות עליתי במעלה ההר כמו בכל יום, הייתי צעיר וחזק, והטיפוס לא עייף אותי. לפתע הגיחה מן הצד עגלה רתומה לסוסים, אשר דהרה במהירות מטורפת במורד ההר, העגלה היתה מלאה אנשים נשים וילדים, אשר היו לבושים כולם בבגדי חג, נראה היה שהם כדרכם לחתונה. הסוסים דהרו בפראות פונים מצד לצד, ברור היה שהעגלון שתוי ואיבד את השליטה על סוסיו. כשראיתי עד כמה גדולה הסכנה הנשקפת לנוסעי העגלה, צעדתי ונעמדתי בדרכם, הושטתי את שתי ידי לצדדים, כדי שהסוסים יבחינו בי ויאטו את דהירתם, בשניה האחרונה זינקתי הצידה קפצתי ונאחזתי בצידי העגלה, איכשהו הצלחתי להיכנס לעגלה וליטול את המושכות מידי העגלון המנמנם, שהיה אדיש לסכנה בה היו נמצאים הוא ונוסעיו, בקושי רב הצלחתי לרסן את הסוסים המשתוללים, אך בסופו של דבר השי"ת היה בעזרי והסוסים נרגעו והאטו את מרוצתם, הובלתי את העגלה ואנשיה העירה, שם נערכה כבר החתונה, והיות שמלבד ההלם בו היו נתונים, ב"ה לא אירע להם שום רע, השארתי אותם שם ופניתי לדרכי, זה כל מה שהיה. סיכם געציל בפשטות. עשית מעשה נעלה געציל יקר, שוודאי יעמוד לזכותך, אמר הרבי, ולבקשתך, אדאג שקדיש ושאר תפילות יאמרו לעילוי נשמתך, אך אבקש אותך שתחזיר לי טובה, הבטח לי כי אם תוכל תספר לי איך התנהל משפטיך בבי"ד של מעלה. געציל הבטיח והרב פנה לדרכו.

עד כמה גדולה מצות גמילות חסדים ליהודי

פעם אחת לפני שנים רבות, חי בעיירה קטנה בפולין יהודי עני ופשוט אך ירא אלוקים, שמו היה געציל אך כדי שלא יחליפו אותו ביהודי אחר שנקרא באותו שם, היה געציל זה מזוהה בדרך כלל כגעציל פושט העורות על שם עיסוקו, פשיטת עורות של בהמות שחוטות בבית המטבחים, געציל התאים לעבודתו, כי היה אדם חזק ויכול היה להפוך את נבלת הפר בשעה שפשט את עורו בלי יד עוזרת, אך לא היתה זו עבודה נעימה, וגם התשלום עבורה היה זעום, מפני שלא דרשה שום אימון או הכשרה מיוחדת. בקושי רב הצליח געציל להתקיים משכרו, אך למולו השתייך לאותה קבוצה של בני אדם אשר שמחים תמיד בחלקם, ואינם מתלוננים.

ויהי היום ופושט העורות נפל למשכב, כשהרגיש שיומו קרב, וקרוב הרגע בו יחזיר את נשמתו לאביו שבשמים, שלח את אשתו לרב כדי שתבקש אותו שיבוא לבקר אותו, מיהרה האישה לרב וסיפרה לו כי בעלה הנוטה למות מבקש שהרב יואיל בטובו ויבוא אליו בדחיפות לפני שיהיה מאוחר מידי, האם יאות הרב למלא את בקשתו של בעלי לבוא לבקר אותו? הרב ענה שיבוא מידי, הוא סגר את הספר בו למד, קרא למשמשו ויצא עמו לביתו הדל של געציל החולה. בפתח ביתה נעצרה האשה מתוך נימוס כדי לאפשר לרב ולמשמשו להיכנס ראשונים,

כשפתח הרב את הדלת נעצר בפתאומיות כשמבט של השתוממות על פניו, הוא סגר בחיפזון את הדלת, ואחר רגע של היסוס פתח אותה שוב ונכנס פנימה. פניו החיוורות של היהודי הגוסס אורו למראה הרב, בקול שקט שבקושי נשמע, התנצל בפניו על שהטריח אותו אליו, והסביר מדוע הרגיש שעליו לעשות זאת, אני יודע שיומי קרוב ואני מוטרד מאוד, אינני אדם מלומד, מעולם לא היתה לי הזדמנות ללמוד תורה, כל שלמדתי, הוא לומר את התפילות היומיות, ולחזור בעל פה פרקי תהילים, וגם בכך אינני טוב במיוחד, מעשים טובים? אילו מעשים טובים יכול אדם עני כמוני לעשות? אינני מאמין שעשיתי אי פעם מעשה טוב לשכן. געציל נאנח אנחה עמוקה והמשיך, עכשיו כשאני עומד להתייצב בפני בית דין של מעלה, אני נחרד למחשבה שאין לי דבר להראות אחר כל השנים שחייתי בעולם, גרוע מזה, אין לי אף אחד שיאמר קדיש ויתפלל לעילוי נשמתו. לכן העזתי להטריח את כבוד הרב, ואני מבקש את מחילת כבודו אלפי פעמים, בבקשה עשה עמי

צ'ישל ונמשל

בהגיע חודש אלול....

מעשה בשועל רעב, שהגיה מן השדות ומצא את שער העיר פתוחים לרווחה, חמק השועל פנימה וחסף מאכלים כאוות נפשו, השגוהו בו האנשים, והתחילו לרדוף אחריו, ברח השועל מסימטה לסימטה, והרודפים – אחריו. הוא הצליח להתחמק מהם ולהגיע אל שער בעיר ומצא שהשערים ננעלו, כמנהג מידי ערב, עמד ותהה: מזה יעשה עתה, קול הרודפים כבר נשמע, הם יעלו מיד על עקבותיו, הוא לכוד כאן בעיר, האם יברח כאן בין הסימטאות, עד שיותש כוחו והוא ילכד? החליט להשתרע ארצה ולהתחוות כמת, כך, קיוה, יניחוהו לנפשו. קרבו האנשים ומצאו את נבלת השועל, אמר אחד "אני רוצה את זנבו השעיר, לעשות ממנו מטאטא". שמע השועל את הדברים, ולא נע ולא זע, אמר לנפשו: "אקריב את זנבי ובלבד שתינצל נפשי". קצץ הלא את זנב השועל והלך לו. אמר אחר: שמעתי ששיני השועל הן סגולה כנגד עין הרע, ברצוני לעשות לבני מחרות משיניו. אמר השועל לעצמו: אתן להוציא את שיני, ובלבד שאציל את נפשי והניח לאותו אדם לעקור את שיניו בלי לגלות סימני חיים, בא אדם שלישי ואמר: ואני אפשיט את עורו של השועל, כדי לתפור לי פרווה נאה, אמר השועל: עכשיו אין זה דבר של מה בכך, אלא חיי תלויים בזאת, התנער והמשיך בבריחתו.

והנמשל: האדם בכל ימות השנה, מעלים עין מהנהגתו ומתמהמה מלשוב בתשובה, אבל בהגיע חודש אלול, אינו יכול להרשות לעצמו להתמיד בהתעלמותו, כי חיי תלויים בכך, עת עליו להתנער ולהתאמץ בכל כוחו לשוב בתשובה, לפני בוא יום הדין הגדול והנורא.

(ילקוט מעם לועז שמות)

בדרכם הביתה ביקש השמש את הרב שיסביר מדוע התנהג בצורה כל כך מוזרה? בתחילה פתח את הדלת ומיהר לסגור אותה, ואחר דקה של היסוס, פתח אותה שוב. אספר לך מה קרה אמר הרב, כשפתחתי לראשונה את הדלת והסתכלתי פנימה, ראיתי לרגע צורת מנורה הדולקת מראשותיו של החולה, הבנתי שהיהודי השוכב במיטה איננו יהודי רגיל, אלא צדיק גדול. מיהרתי לסגור את הדלת כדי לשקול איך להגיב וכיצד לנהוג, כעת שנינו יודעים כבר מהי הסיבה של צורת המנורה הדולקת והמאירה שהיתה מעל ראשו, יהודי זה סיכן את חייו על מנת להציל יהודים אחרים. וידוע מאמר חכמינו כי "כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא" היהודי הפשוט הזה הציל עגלה מלאה ביהודים, ואחר כך פנה בצנעה לדרכו מבלי לחשוב שעשה משהו הראוי לציון, הוא יזכה ודאי למקום מכובד ביותר בגן עדן.

ביום השלישי לאחר פטירתו של געציל ולאחר שהובא למנוחות בין נפטרי הקהילה, הופיע בחלמו של הרב וסיפר לו כדלהלן: הבטחתי לך והריני מקיים, באתי לספר לך על המשפט שנערך לי בבית דין של מעלה. כשהועמדתי לדין, הועמדו לפני מאזניים ענקיות, על הכף השמאלית הונחו כל העבירות שעשיתי גדולות וקטנות, ובצד הימני גיליתי להפתעתי הרבה מספר מצוות ומעשים טובים. אך כפי שחששתי הכף השמאלית היתה כבדה יותר ונטתה כלפי מטה, ואז ממש ברגע האחרון לפני שנחרץ הדין, הופיעה מאי שם עגלה רתומה לסוסים, ופנתה לכף הימנית של המאזניים, הסוסים והעגלה, אפילו הבוץ שבגלגלים, וכמובן כל אנשי העגלה כולל העגלון השתוי, כולם היטו את הכף לטובתי. מיד לאחר מכן נשמע קול שהכריז ואמר "פתחו שערי צדק לצדיק". אך לפני שנשלחתי לגן עדן, נאמר לי שעלי לקיים את הבטחתי לך, ואכן באתי וספרתי את כל אשר קרה איתי, יותר מכך אינני רשאי לספר, אך אנא רבי יקר, הודע ברבים, עד כמה גדולה מצות גמילות חסדים ליהודי, כי גם מה שנראה כמעשה פעוט וחסר ערך בעולם הזה, עשוי להיות חשוב ומכריע בעולם הבא.

צִין אָדָם לַחֲבֵרוֹ

וחטאך בצדקה פרוק

(דניאל ד' - כ"ד)

מקובל מהרב הקדוש רבינו ר' אלימלך מליזענסק זיע"א בעל 'נועם אלימלך', שיהודי שהולך לקבץ ממוון בד' פינות העיר, נתכפר לו על עון ד' מיתות בי"ד.

חשיבות הצדקה בעולם העליון

מובא בספר "טהרת הקודש": והעתיק לך עוד מעשה פליאה מקיבוץ מעות לעני. מוהר"מ מברדיצ'וב זצ"ל, וז"ל: ר' שמעון ז"ל מבא"ד שמע בשם ר' ייבא סבא מאוסטרהא זצ"ל, שפעם אחת באמצע השולחן היה קא מחזיק ר' ייבא, ואמר, שזה ימים לא כביר שנפטר איש אחד, ודרכו היה שישב כל היום ולמד כמעט בלי הפסק, רק בכל יום היה הולך שעה אחת לקבץ נדבות בשביל עניים, והשעה ההיא היתה ממש גזולה אצלו, כי היה רוצה ללמוד. ועכשיו נטלו אותו לדין ושקלו את עונותיו וזכויותיו, והיה עומד צר מאוד, שלא הספיק כח תורתו להצילו, רק כאשר הניחו על המאזנים מה שהלך לצדקה, הכריע הכל לטובה.

מצווה הבאה אל תחמיצנה

אחד ממקורבי הגה"ק רבי יוסף חיים זונענפעלד רבה של ירושלים זיע"א שגר בשכונת ימין משה, ביקש ממנו שיואיל לדבר

עם רבי מרדכי לייב רובין, אודות ענין מסויים שאותו אדם נזקק לעזרתו. בלילה ההוא ירד שלג כבד בירושלים, ובבקריו של יום המחרת היתה העיר מכוסה במעטה לבן. המבקש הציץ מחלון ביתו כדי לחזות במרבד השלג הפרוש על היקום, והנה קפא על עמדו למראה דמותו של ר' יוסף חיים המבוססת בשלג הרך, והצועדת לכוון ביתו של ר' מרדכי לייב. לבו של האיש נמוג מצער על הטירחא שגרם לר' יוסף חיים, (רבי יוסף חיים היה גר בעיר העתיקה רחוק משכונת ימין משה). מבוהל ונרגש פרץ החוצה והחל מבקש את סליחתו של ר' יוסף חיים כשהוא ממרר בבכי. הביט בו ר' יוסף חיים במבטו החם והלבבי ואמר, סבור הנך שליהודי עם זקן לבן אסור לטרוח עבור קיום מצווה, ומצווה הבאה אל תחמיצנה אפילו ביום שלג.

לא על חשבון האשה

מסופר: כאשר שמע פעם הגה"ק רבי שלמה זלמן אוירבך ראש ישיבת קול תורה זיע"א, על אברך מסוים שהחל להתעסק בצרכי ציבור בנושא חשוב עד למאוד. שאלו הגרש"ז אם מתעסק בזה ברשות אשתו? שכן הדבר עלול להכביד עליה מאוד, ולא יתכן לעסוק בנושא חשוב כל כך על חשבון מצוה אחרת

חֵילוֹא דְצַדִּיקָא

שבת קודש ל' מנ"א

הרה"ק רבי ישראל מבאיאן-לייפציק ב"ר יצחק (פחד יצחק) (תשי"א)

יום ראשון א' אלול

הרה"ק רבי חנוך העניך מאלעסק ב"ר שמואל (תרמ"ד)

יום שני ב' אלול

הרה"ק רבי אליעזר ("דמשק אליעזר") ב"ר ישראל מוויזניץ (תש"ו)

יום שלישי ג' אלול

הרה"ק ישכר בער מנדבורנא ב"ר יצחק מקאליש (תר"ח)

הרה"ק רבי משולם זושא מוינקוב ב"ר יצחק מאיר (תרכ"ד)

הרה"ק רבי יצחק ישעי' מטשחוב הי"ד ב"ר חיים מצאנא (תש"ב)

יום רביעי ד' אלול

הרה"ק רבי ישעי' מפשעבורו ב"ר מאיר (תק"צ)

יום חמישי ה' אלול

הרה"ק רבי דוד צבי שלמה מלעלוב ב"ר אלעזר מנחם מענדל (תרע"ח)

יום שישי ו' אלול

רבי יו"ט ליפמן העליר ב"ר נתן (תוי"ט - תי"ד)

הרה"ק רבי יקותיאל יהודה ב"ר אלעזר ניסן (ייתב לב - תרמ"ג)

הרה"ק רבי יחזקאל סרנא ב"ר יעקב חיים (תשכ"ט)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עֲצוּנָה הַלְכוּת

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רבניצ'ין שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" רמזים יוסף התרים על המעשים.

הלכות מוקצה (י"ב)

א) מותר להוריד כינה מהראש בשבת, ולא הוי מוקצה, דהוי כגרף של רעי שמוותר לטלטל. (ספר גם אני אודך חלק ג' סימן צ"ג).

ב) כלי זכוכית שנשברו על השלחן, או במקום שהולכין, מותר לטלטל השברים כדי לפנותן, שלא יווקו בהם. (רמ"א או"ח סימן ש"ח, סעיף ו').

ג) קטלוג של ספרים, שמפיצים מוכרי הספרים, וליד כל ספר רשום המחיר שעולה הספר, מסתבר שאינו מוקצה. (גם אני אודך ח"ג סימן צ"ה).

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

השתדלו והרבו תחינה לרפואת כ"ק רבי ישראל ניסן שליט"א בן אסתר רחל ע"ה בתוך שאר חולי ישראל אמן